

Vergaderjaar 2024–2025

36 600 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2025

Nr. 163

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 februari 2025

Tijdens de behandeling van de begroting over 2023 heb ik aan uw Kamer toegezegd het sponsorconvenant te evalueren en te bezien of een vervolg wenselijk is.¹ Die stappen heb ik met vertegenwoordigers van het onderwijsveld, maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en andere stakeholders de afgelopen periode gezet. Het is goed dat we tot een vernieuwd sponsorconvenant zijn gekomen.² Hieronder geef ik een toelichting van de uitgangspunten van het sponsorconvenant, de uitkomsten van evaluatiegesprekken met de convenantpartijen en de navenante wijzigingen in het sponsorconvenant.

Uitgangspunten van het sponsorconvenant

Scholen staan midden in de maatschappij en werken, vooral op lokaal niveau, soms samen met commerciële partners. Van de groenteboer die fruit verzorgt tijdens een zomerfeest, tot een bezoek van een grote werkgever uit de regio om leerlingen bekend te maken met technische beroepen. Dit verrijkt de schooltijd van leerlingen. In sommige gevallen is bij dit soort samenwerking sprake van sponsoring: als een school in ruil voor een geldelijke of materiële bijdrage, of vrijstelling van een (een deel) van de bijdrage, een tegenprestatie op zich neemt waar leerlingen mee te maken krijgen, en deze bijdrage niet is gebaseerd op de onderwijswetgeving, noemen we dat sponsoring. Sponsoring kan ongewenste vormen

¹ Toezegging kenmerk TZ202111-061

² Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, De PO-raad, De VO-raad, De Algemene Vereniging van Schoolleiders (AVS), Het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS), De Algemene Onderwijsbond (AOB), Het Christelijk Nationaal Vakverbond Onderwijs (CNV), Ouders & Onderwijs (O&O), De Groep Educatieve Uitgeverijen (nu: MEVW), de Vereniging VNO-NCW en MKB-Nederland. Met ingang van het nieuwe sponsorconvenant treedt Sectorraad-Go toe als een van de ondertekenaars.

aannemen, bijvoorbeeld als het onderwijs te afhankelijk wordt van geldelijke bijdragen van bedrijven.

Met het sponsorconvenant helpen we scholen bij zorgvuldige en transparante besluitvorming over het aangaan van sponsorovereenkomsten. Hier zijn namelijk regels voor: in de wet is vastgelegd dat het bevoegd gezag de medezeggenschapsraad moet betrekken bij besluiten over sponsoring. Ook zijn de informatieplicht en klachtenregeling wettelijk vastgelegd. Daarnaast moet het sponsorbeleid in het schoolplan en de schoolgids staan.

Uitkomsten evaluatiegesprekken

Uit evaluatiegesprekken met de convenantpartijen blijkt dat scholen bij sponsoring doorgaans handelen conform de wet- en regelgeving en de normen zoals beschreven in het sponsorconvenant. Daarbij hanteren zij, ook in het vernieuwde sponsorconvenant, de volgende uitgangspunten:

- de onderwijsinhoud mag niet worden beïnvloed;
- de samenwerking mag de ontwikkeling van kinderen niet schaden;
- het uitvoeren van de kernactiviteiten van de school mag niet afhankelijk van sponsoring worden;
- alle betrokkenen bij de school moeten op een zorgvuldige manier met sponsoring omgaan.

De convenantpartijen geven in evaluatiegesprekken aan dat zij het desalniettemin verstandig vinden dat het sponsorconvenant er is als handvat en om in voorkomende gevallen op terug te vallen. Daarom is het sponsorconvenant onder meer aangescherpt op definitie, looptijd en brede toepasbaarheid. Door de kernachtigere beschrijving van de uitgangspunten van sponsoring worden scholen en bedrijven beter in staat gesteld om weloverwogen beslissingen te nemen op het gebied van sponsoring.

Concrete voorbeelden van sponsoring zijn toegevoegd, waaronder samenwerkingen tussen scholen en bijlesbedrijven. Het sponsorconvenant roept scholen op om bijlessen in het kader van sponsoring beschikbaar te laten zijn voor alle leerlingen binnen de school. Aan scholen wordt gevraagd om extra ondersteuning zoveel mogelijk intern aan te bieden. Indien dat niet mogelijk is, dient de extra begeleiding op school plaats te vinden en zoveel mogelijk met partijen zonder winstoogmerk. Scholen blijven verantwoordelijk voor het waarborgen van een kwalitatief goed aanbod en een veilige omgeving voor leerlingen.

De motie van het lid Van Raan (PvdD) vraagt om een aanscherping van het sponsorconvenant om kindermarketing uit scholen te weren.³ In het vernieuwde sponsorconvenant stellen de scherpere definitie en praktische voorbeelden scholen beter in staat om bewuste afwegingen te maken bij het aangaan van een samenwerking met partijen die daarvoor mogelijk een tegenprestatie verlangen. Tevens is gehoor gegeven aan de motie van het lid Rudmer Heerema (VVD), waaruit volgt dat sponsoring niet afkomstig mag zijn uit landen die onze kernwaarden of vrijheden afwijzen.⁴ Dit is als concreet voorbeeld van ongewenste sponsoring in het sponsorconvenant opgenomen.

De looptijd van het sponsorconvenant is gewijzigd naar vijf jaar. Het sponsorconvenant zal voortaan iedere vijf jaar op initiatief van het Ministerie van OCW of eerder, indien één van de convenantpartijen daar

³ Kamerstukken II, 2020–2021, 35 570 VIII, nr. 80

⁴ Kamerstukken II, 2020–2021, 35 300 VIII, nr. 230

aanleiding toe ziet, worden geëvalueerd. Daarbij bezien we ook welke rol het Ministerie van OCW als stelselverantwoordelijke hierbij dient te hebben.

Tot slot

Het vernieuwde sponsorconvenant biedt scholen handvatten om zorgvuldig en transparant met sponsoring om te gaan. Een weloverwogen samenwerking tussen het bedrijfsleven en organisaties buiten de school kan een positieve bijdrage leveren aan de verbinding tussen het onderwijs en maatschappij. Ik wil alle convenantpartijen die hebben meegewerkt aan de actualisatie van het sponsorconvenant bedanken voor hun hulp, goede ideeën en inzet.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M.L.J. Paul